

Foto basisvejledning

Opskrift på brug af fotoscanneren – basisvejledning

Vejledning til flatbed scanner Epson V800.

*Dette er den grundlæggende vejledning om brug af scanneren. Den beskriver arbejdsgangen når man arbejder med **papirfotos**.*

*Der findes to supplerende vejledninger om brug af scanneren. Dels en vejledning om arbejdsgangen for materiale til **gennemlysning (dias og negativer)**, dels en vejledning specifikt om **glasnegativer**.*

Endvidere en tabel om opløsning og scanningstider, samt en FAQ om fotoscanning med Epson flatbed scanner.

Hvad kan du scanne?

Eksempler på materiale du kan scanne er: Fotos på papir, dias i ramme eller dias som filmstrimler, negativer og gamle glasplade-negativer.

Hvad har du til rådighed på digitaliseringsværkstedet?

En scanner af typen ”Flatbed” (der findes to sådanne scannere), en PC med software som skal bruges sammen med scanneren, tilbehør til scanneren (diverse rammer til scanning af negativer og dias), ekstra tilbehør som lysbord, filmskæreapparat og grej til at rense scanner og dias/negativer (pensler, luftpuster, klude).

Bemærk at Digitaliseringsværksted København ud over to ”Flatbed scannere” – som beskrives i nærværende vejledning – også råder over en hurtig papirfotoscanner. Alle er af mærket Epson. Papirfotoscanneren (Epson FastFoto FF-680W) er velegnet, hvis du har løse papirfotos, hvorimod flatbed scannerne er mere alsidige.

Råd om dit originalmateriale

Der er to hovedtyper af originalmateriale:

- Materiale på papir, f.eks. fotos eller dokumenter.
- Materiale til gennemlysning, f.eks. dias (i ramme eller som filmstrimler), negativer og gamle glasplade-negativer.

Især materiale til gennemlysning skal renses af for støv så godt som muligt (softwaren kan også fjerne støv, men udgangspunktet skal være så godt som muligt). Der er flere tips om rensning i den supplerende vejledning om scanning af materiale til gennemlysning.

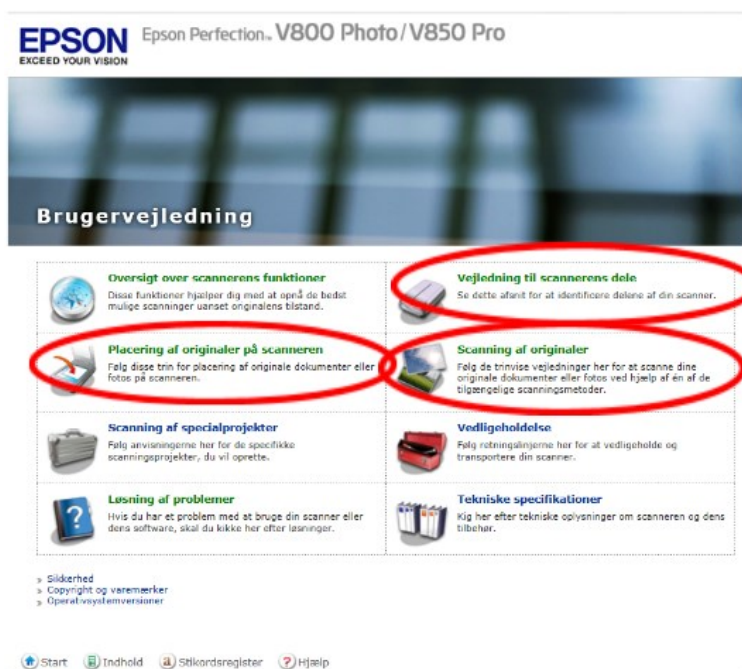
Værd at vide om "Epson manualen" på PC'en

I den trin-for-trin vejledning, der følger her, står der flere steder, at du kan finde forklaringer i ”Epson manualen”.

”Epson manualen” er en grundig elektronisk manual til scanneren, som du finder på den PC du arbejder med i Digitaliseringsværkstedet.

Her er nogle enkelte tips, som kan hjælpe dig med at bruge manualen.

Du kan åbne manualen ved lede på PCens skrivebord efter ikonet ”EPSON manual” og dobbeltklikke på det.

Der vises så (i en browser) en startside til manualen for scanneren (som herover). **Det er især de tre rødt markerede muligheder der er interessante for brug af scanneren i praksis.**

Bemærk at nederst på den viste side er der følgende muligheder:

Du kan finde disse knapper *i bunden af alle siderne* i manualen.

I toppen af samtlige sider er der en klikbar "brødkrumme" som vist herunder. Den giver dig en hurtig mulighed for at gå til Start:

[Start](#) > [Scanning af originaler](#)

Trin-for-trin vejledning

1. Sæt scanneren op

Du skal sætte scanneren op og tilslutte den fysisk til PCen med USB-stik. Se evt. Epson manualen om "Vejledning til scannerens dele".

Bemærk, at scanneren *kan* være låst med en eller to transportlåse (men dog normalt er ulåst):

- Bag på scanneren er en transportlås, der skal være åben.
- På indersiden af låget er en transportlås, der skal være åben, såfremt du skal scanne negativer eller dias.

Vær forsigtig med ikke at beskadige scannerens glasplade!

Før du begynder arbejdet, så tjek at glaspladen på scanneren er ren. Du finder luftpuster, pensler og renseservietter på rullebordet med scannere (i en tidsskriftholder).

Næste skridt

Følg en af to arbejdsgange:

- Scanning af papirfotos og lignende
- Scanning af materiale til gennemlysning (dias, negativer mv.).

Herunder beskrives den første arbejdsgang om papirfotos mv. *Se en supplerende vejledning hvad angår den anden (dias, negativer mv.).*

Scanning af papirfotos og lignende

Værd at vide: Flatbed-scanneren Epson V800 er meget alsidig. Men hvis du har løse papirfotos går det langt hurtigere at scanne dem på Digitaliseringsværkstedets Papirfotoscanner Epson FastFoto FF-680W.

Placering af materialet

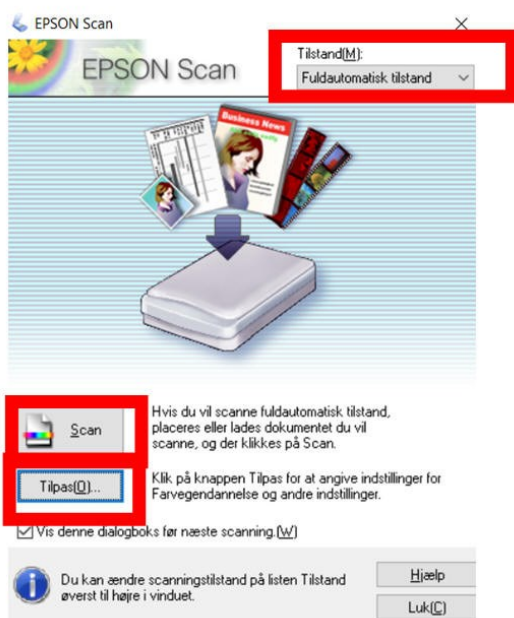
Hvis dit originalmateriale er papirfotos, skal du være klar over, at du kan placere mere end et foto på glaspladen. Læg et foto i øverste højre hjørne og anbring de andre med mindst 2 cm mellemrum. Scanneren kan så selv finde ud af at lave en fil med hvert foto (dog kan automatikken svigte, hvis kanten af billedet er flosset).

2. Start scanning

Tænd scanneren med en knap på forsiden nederst til venstre. En lampe lyser grønt, når den er tændt.

For at starte scanning skal du klikke på ikonet "Epson scan" på proceslinjen (ikonet findes også på skrivebordet) – eller du kan bruge en fysisk knap ("Startknappen") på scanneren.

Så vises nedenstående skærbillede. De rødt markerede knapper forklares herunder.

Øverst til højre kan du vælge mellem en af 3 tilstande: “Fuldautomatisk tilstand”, “Home-tilstand” og “Professionel-tilstand”. Senere kan du når som helst vende tilbage til dette skærbillede ved at skifte tilstand.

3a. Scanning i “Fuldautomatisk tilstand”

Til papirfotos anbefales “Fuldautomatisk tilstand”. Hvis du har billeder i et album bør du dog vælge

“Home-tilstand” - se lidt længere nede i vejledningen. Generelt virker “Fuldautomatisk tilstand” fint til de mest almindelige opgaver. Fuldautomatisk tilstand indebærer, at scanneren selv finder ud af hvilken type original du har, og behandler den passende.

Tilpas-menuen

Brug knappen "Tilpas" for at få en menu frem, hvor du kan tjekke og evt. ændre opløsningen samt at afkrydse, om du vil have softwaren til digitalt at fjerne støv, og evt. om du vil have gendannet falmende farver. Det tager lidt ekstra tid at få fjernet støv.

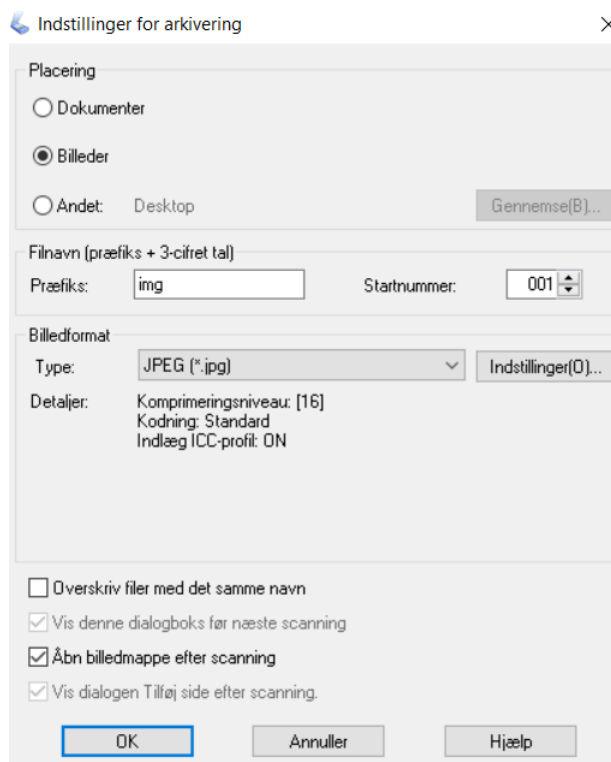
Som udgangspunkt er opløsningen i “Fuldautomatisk tilstand” sat til 300 dpi. Det er OK, hvis du bare vil have lavet billeder som kan printes i format 10 x 15 cm eller skal vises på en mobiltelefon.

Men hvis du vil have muligheden for at lave forstørrelser eller tage udsnit af billeder - så sæt opløsningen op til f.eks. 600 dpi.

En tabel (på en separat side) viser en oversigt over tid og pladsforbrug for nogle eksempler.

Angiv hvor billedet skal gemmes

Detaljer følger herunder....

I Tilpas-menuen kan du vælge hvor de scannede billeder skal gemmes. Brug knappen “Indstilling for arkivering” for at komme til ovenstående menu. Her skal du for “Placering” afkrydse “Andet”, hvorefter du med knappen “Gennemse” kan udpege hvor du vil have billedet gemt. ***Du skal gemme dine billeder på en USB-nøgle eller på en ekstern harddisk. Indholdet af PCen’s harddisk bliver nemlig slettet når du forlader den!***

Et tip, der måske kan spare dig tid når du senere skal sortere fotos: Som ”Præfix” kan du vælge noget andet end ”img”, f.eks. ”Mormors album”.

Lav scanningen således...

Luk Tilpas-menuen og tryk på knappen **Scan** (vist i et skærmbillede herover).

Lidt efter får du resultatet at se.

3b. Scanning i "Home-tilstand"

Hvis du har **et album med fastsiddende billeder**, fungerer "Fuldautomatisk tilstand" ikke ordentligt. Du må i stedet vælge "Home-tilstand" således:

Brug ikonet "Epson scan" på proceslinjen eller brug den fysiske Startknap på scanneren.

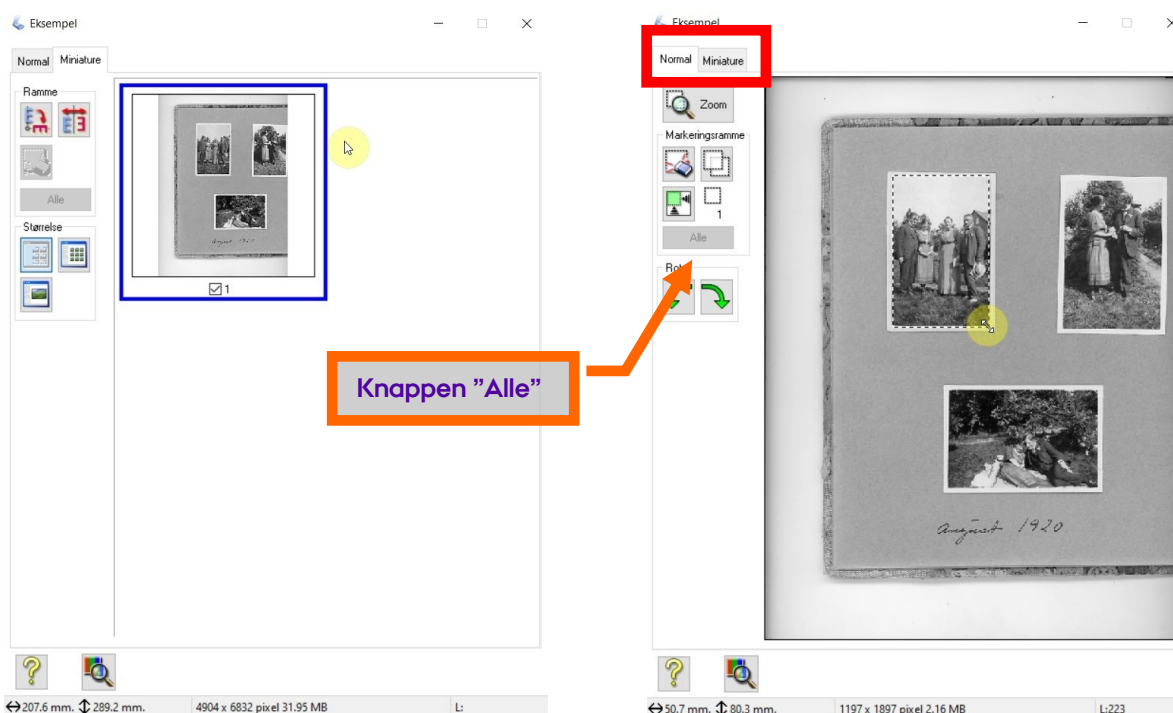
Vælg derefter "Home-tilstand" (øverste højre hjørne).

Du kan nu tjekke og evt. ændre opløsningen samt afkrydse, om du vil have gendannet faldede farver.

Som "Destination" skal du afkrydse "Andet" for at kunne indstille opløsningen - f.eks. til 600 dpi. Se bemærkningerne ovenover om valg af opløsning.

Tryk på "Eksempel" for at få lavet en hurtig scanning (forhåndsvisning).

Du får så formentlig vist et skærbillede i stil med det venstre af nedenstående to:

To skærbilleder: Til venstre fanebladet "Miniature", til højre fanebladet "Normal".

Bemærk, at du kan vælge mellem to faneblade: "Normal" og "Miniature". Herover er med en rød ramme vist, hvor du foretager valget.

Klik på fanen, så du får vist fanebladet "Normal".

Nu kan du med musen kan tegne en ramme, og dermed udvælge det område, du godt vil have scannet (f.eks. et enkelt billede på en albums side). Det er muligt at markere flere områder - f.eks. alle fotos på en albums side. De vil så blive scannet til hver sin fil.

I eksemplet herover til højre er der tegnet en ramme omkring et enkelt billede. Det er angivet med en stiplede linje. Du kan tegne flere rammer. Det er kun den sidst tegnede ramme, der umiddelbart er omgivet af en stiplede linje.

Hvis du får tegnet en ramme som du fortryder, kan du bare markere den og trykke på tasten "Slet".

Hvis du trykker på knappen "Alle", bliver alle rammer vist med stiplede linjer. Det betyder at de bliver scannet, når du trykker på knappen "Scan" i menuvinduet (ikke vist her)..

Efter tryk på "Scan" får du vist et vindue hvor du får chancen for at vælge, hvor du vil gemme billedet og i hvilket format (jpg er udmærket til almindeligt brug). Vinduet er forklaret i afsnittet "Angiv hvor billedet skal gemmes" ovenover. **Bemærk at du skal gemme billeder på en USB-nøgle eller på en ekstern harddisk!**

Lidt efter får du resultatet at se i Stifinder.

4. Efterbehandling af scannede billeder

Her er et nyttigt lille tip, som langt fra alle er opmærksom på: I stort set alle Windows-programmer kan man zoome ind og ud ved at holde Ctrl-tasten nede samtidig med at man drejer på musens hjul. Det kan f.eks. være nyttigt, når du gennemser resultatet af din scanning.

Du kan efterbehandle scannede billeder hjemme på din egen PC i et billedredigeringsprogram..

Du kan dog også lave lidt efterbehandling på stedet.

På Digitaliseringsværkstedets to Foto-PC'er er programmet IrfanView installeret. Du kan åbne dine billeder i det fra Stifinder ved at højreklikke på billedet, vælge "Åbn med..." og derpå "IrfanView". Nogle basale tips om brug af IrfanView findes i lille vejledning, som der er en genvej til fra skrivebordet.

Der findes mange billedredigeringsprogrammer som du kan benytte hjemme hos dig selv, f.eks.:

- "Billeder", der følger med Windows.
- IrfanView (<https://www.irfanview.com/>, gratis til ikke-kommerciel brug). Hurtigt at bruge til basisopgaver med beskæring, rotering, thumbnails; har også avancerede muligheder.

5. Hjemtagning af scannede billeder

Hvis du medbringer en ekstern harddisk eller en USB-nøgle kan du kopiere billederne over på den. I Digitaliseringsværksted København har vi også normalt nogle USB-nøgler, som det er muligt at købe.

Endelig er der gratis filtjenester, som f.eks. <https://dk.filemail.com/>, hvor du kan uploade billederne, og få sendt linket til din egen mailkonto.

Når du pakker sammen, så husk at få dine originale billeder med!